

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Łącznej

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 5 267 mieszkańców.

Wójttem Gminy jest Pan Romuald Kowaliński.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej został powołany na mocy Uchwały Nr 19/II/95 Rady Gminy z dnia 30 marca 1995 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej.

Ośrodek posiada własny NIP 663 14 32 723 i Regon 290580739.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej jest Pani Bernardyna Wasińska.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej stanowiący załącznik do Uchwały Nr 27/VIII/2004 Rady Gminy Łączna z dnia 29 października 2004 roku w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej.

Zmiany do Statutu zostały wprowadzone:

Uchwałą Nr 28/VI/2005 Rady Gminy w Łącznej z dnia 29 czerwca 2005 roku w sprawie zmian w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej;

Uchwałą Nr 25/V/2006 Rady Gminy w Łącznej z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie zmian w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej;

Uchwałą Nr 33/XXIII/2008 Rady Gminy w Łącznej z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie zmian Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej;

Uchwałą Nr XX/159/2012 Rady Gminy w Łącznej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie zmian Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej.

Zespół kontrolny stwierdził brak w statucie zapisu zadań z zakresu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

- 2) Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej przyjęty

Zarządzeniem Kierownika GOPS w Łącznej Nr 2/2008 z dnia 25 października 2008 roku.

- 3) Uchwałę Nr XXXVI/245/2014 Rady Gminy Łączna z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.
- 4) Uchwałę Nr XXXVI/246/2014 Rady Gminy Łączna z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.
- 5) Uchwałę Nr XXXVI/247/2014 Rady Gminy Łączna z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020
- 6) Uchwałę Nr 40/VI/2006 Rady Gminy w Łącznej z dnia 26 września 2006 roku w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwalniania od opłat i trybu ich pobierania.
- 7) Uchwałę Nr XLIII/38/2010 Rady Gminy Łączna z dnia 28 października 2010 roku w sprawie zasad organizowania pogrzebu przez Gminę Łączna.
- 8) Zarządzenie Nr 14/2004 Wójta Gminy Łączna z dnia 25 maja 2004 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.
- 9) Zarządzenie Nr 6/2014 Wójta Gminy Łączna z dnia 27 stycznia 2014 roku w sprawie upoważnienia pracownika socjalnego – Pani Klaudii Kubińskiej – do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź – koordynator kontroli - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 666/2015 z dnia 14 sierpnia 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Barbara Smolanko – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 667/2015 z dnia 14 sierpnia 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej pod pozycją nr 5.*

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 19 – 21 sierpnia 2015 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) oraz realizacja zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015, poz. 332).

Handwritten signature/initials in the bottom left corner.

Handwritten signature/initials in the bottom right corner.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej mieści się w budynku Zakładu Usług Komunalnych w Łącznej 115, 26 – 040 Łączna, tel. 41 254 84 79. Ośrodek zajmuje trzy pomieszczenia, w których pracuje po dwóch i trzech pracowników. Warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Brak jest pomieszczenia na rozmowy indywidualne z klientem.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest: bezrobocie, ubóstwo i długotrwała lub ciężka choroba.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest w Kasie Urzędu Gminy lub na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad. 1 Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łącznej w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych jest 4 pracowników, w tym: kierownik oraz 3 pracowników socjalnych.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają również właściwe kwalifikacje na zajmowanych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- **miernik: liczba mieszkańców gminy**

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $5\ 267/3 = 1\ 755$

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U z 2015 r., poz. 163 ze zm), na jednego pracownika socjalnego przypada 1 755 mieszkańców.

Ad. 2 Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015r., poz. 163 ze zm.) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332).

Zasiłki stałe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Zał. Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2015 do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **34 osób**, w tym dla 28 osób samotnych, a za 33 osoby Ośrodek odprowadza składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr:

GOPS.8210.As.16.2014; GOPS.8210.Zs.9.I-XII.2015; GOPS.8210.Zs.5.I.2015;
GOPS8210.Zs.13.II-XII.2015; GOPS.8210.Zs.I-IV.33.2015; GOPS.5100.Zs.33.V-XII.2015;
GOPS.8210.Zs.6.I-XII.2015; GOPS.8210.Zs.34.X.2013; GOPS.8210.Zs.27.I-XII.2015;
GOPS.8210.Zs.24.I.2015.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych odnotowano nieaktualny publikator ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w części decyzji również nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej oraz kodeks postępowania administracyjnego bez daty wydania. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji widniało rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Skontrolowane decyzje nadany miały rygor natychmiastowej wykonalności poprzez przywołanie w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji nie poinformowano natomiast klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie

Handwritten signature/initials in the bottom left corner.

Handwritten signature/initials in the bottom right corner.

zastosowano zapisu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W postanowieniu decyzji administracyjnych stwierdzono brak daty wypłaty świadczenia, widniał jedynie zapis o miejscu wypłaty zasiłku.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmian danych.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Decyzje o przyznaniu pomocy klienti odbierali osobiście potwierdzając ten fakt datą i podpisem.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika Ośrodka, w roku 2015 do dnia kontroli pomocą okresową objęło **85 osób**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie. Wysokość wypłacanych zasiłków jest zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą na mocy decyzji:

GOPS.8211.Zo.113.XII.2014; GOPS.5101.Zo.79.VI-VIII.2015; GOPS.5101.Zo.66.VII-VIII.2015; GOPS.5101.Zo.VII-VIII.2015; GOPS.8221.Zo.11-I-II.2015; GOPS.5101.Zo.VII-VIII.75.2015; GOPS.5101.Zo.67.VI.2015; GOPS.8211.Zo.67.IV.2015; GOPS.8211.Zo.II.44.2015; GOPS.5101.Zo.75.V-VI.2015; GOPS.8211.Zo.63.III.2015.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdują się m. in.: aktualne dochody, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy, zaświadczenia o powierzeniu gospodarstwa rolnego, wysokości świadczeń rodzimych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator kodeksu postępowania administracyjnego i rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a w części decyzji widniał natomiast nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, a kodeks postępowania administracyjnego przywoływany był bez daty wydania ustawy.

Skontrolowane decyzje posiadały rygor natychmiastowej wykonalności nadany poprzez przywołanie w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji nie poinformowano natomiast klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie zastosowano zapisu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Tak jak w przypadku zasiłków stałych, tak i w zasiłkach okresowych w postanowieniu decyzji administracyjnych stwierdzono brak daty wypłaty świadczenia.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS w Łącznej oraz ze sprawozdania z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za I półrocze 2015 roku wynika, iż w 2015 roku pomocy w ramach Programu wieloletniego udzielono ogółem dla **118 osób**. Ogólny koszt Programu w tym okresie wyniósł **30 693**, w tym dotacja celowa **13 693 zł** oraz środki własne gminy **17 000 zł**. Pomocy w formie posiłku udzielono ogółem dla **118 osób**, w tym dla **12 dzieci** do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej oraz dla **106 uczniów** do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Gminy Łączna

Lp.	Typ placówki	Liczba dożywianych dzieci	Rodzaj posiłku	Cena posiłku
1.	Zespół Szkół w Łącznej, w tym: przedszkole,	86	pełny obiad	5,00 zł

	szkoła podstawowa, gimnazjum			2,00 zł 3,00 zł
2.	Zespół Szkół w Goździe, w tym: przedszkole, szkoła podstawowa,	12	pełny obiad, mleko, bułka, kanapka	2,20 zł 5,50 zł 3,00 zł
3.	Szkoła Podstawowa w Zaleziance, w tym: oddział przedszkolny, szkoła podstawowa	9	pełny obiad jedno danie gorące	2,80 zł 7,00 zł 4,50 zł
	RAZEM	107		

Negatywnym jest fakt, iż w Szkole Podstawowej w Goździe dzieci nie otrzymują gorącego posiłku, dożywianie w tej placówce prowadzone jest w formie mleka/bułki/kanapki, co nie jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.8223.Pż.54.I-VI.2015; GOPS.8224.Pż.39.I-VI.2015; GOPS.8223.Pż.50.II-VI.2015;
GOPS.8223.Pż.17.I-VI.2015; GOPS.8223.Pż.36.I-VI.2015; GOPS.8223.Pż.6.I-VI.2015;
GOPS.8223.Pż.51.I-VI.2015; GOPS.8223.Pż.19.I-VI.2015; GOPS.8223.Pż.59.I.2015;
GOPS.8223.Pż.46.I-VI.2015.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin

[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 oraz w przypadku osób, u których kryterium dochodowe wynosi 100 – 150 % uchwał Rady Gminy w sprawie dożywiania. W decyzjach administracyjnych odnotowano nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej i brak daty jej wydania oraz daty wydania kodeksu postępowania administracyjnego.

Skontrolowane decyzje posiadały rygor natychmiastowej wykonalności nadany poprzez przywołanie w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji nie poinformowano natomiast klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie zastosowano zapisu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej w okresie objętym kontrolą realizował usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W kontrolowanej jednostce opisywana forma pomocy realizowana jest w formie pomocy sąsiedzkiej. W roku 2015 usługi świadczone były u 1 osoby.

Zasady przyznawania usług i pobierania odpłatności reguluje Uchwała Nr 40/VI/2006 Rady Gminy w Łącznej z dnia 26 września 2006 roku w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwalniania od opłat i trybu ich pobierania.

Sprawdzono akta o numerze decyzji:

GOPS.8225.Uo.1.I-XII.2015.

W aktach klientki znajdowały się m. in. wnioski o udzielenie pomocy, wywiady środowiskowe, dokumenty potwierdzające sytuację dochodową i zdrowotną klientki, decyzje administracyjne, zaświadczenie lekarskie.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej oraz brak daty wydania kodeksu postępowania administracyjnego.

Do trybu i zasadności udzielonej pomocy nie wnosi się zastrzeżeń.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Z informacji udzielonych przez Kierownika jednostki (pkt 27 załącznika nr 2) wynika, iż wśród mieszkańców Gminy Łączna nie zaistniała taka potrzeba.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domów pomocy społecznej. Ze sprawozdania MPiPS-03 za I półrocze 2015 roku wynika, iż w domach pomocy społecznej przebywa 2 mieszkańców gminy, za pobyt których w okresie tym poniesione zostały koszty w wysokości **22 900 zł**.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Łącznej przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2015 do dnia kontroli, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika Ośrodka (Zał. Nr 2 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) udzieliła **42 osobom** zasiłków celowych i **23 osobom** specjalnych zasiłków celowych. Zasiłki przyznawane były w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, zakup opału, czy zaspokojenia najpilniejszych potrzeb.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłki celowe – GOPS.8212.Zc.27.IV.2015; GOPS.5102.Zc.40.VI.2015;
GOPS.5102.Zc.VII.2015; GOPS.8211.Zc.21.III.2015; GOPS.8212.Zc.27.IV.2015;
GOPS.5102.Zc.27.VII.2015; GOPS.8212.Zc.I.1.2015; GOPS.8212.Zc.1.IV.2015;
GOPS.5102.Zc.1.VI.2015; GOPS.5102.Zc.VII.2015.

Zasiłki celowe specjalne – GOPS.8212.Zcs.19.III.2015; GOPS.8212.Zcs.20.III.2015;
GOPS.8212.Zcs.24.IV.2015; GOPS.8212.Zcs.11.II.2015; GOPS.8212.Zcs.17.III.2015;

GOPS.8212.Zcs.17.V.2015; GOPS.5102.Zcs.23.VI.2015; GOPS.5102.Zcs.31.V.2015; GOPS.5102.Zcs.31.VII.2015; GOPS.8212.Zcs.16.III.2015.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny. Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie. Pomoc przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji widniały aktualne publikatory wymienionych aktów prawnych, jednak kodeks postępowania administracyjnego przywoływany był bez daty wydania ustawy.

Skontrolowane decyzje posiadały rygor natychmiastowej wykonalności nadany poprzez przywołanie w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji nie poinformowano natomiast klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie zastosowano zapisu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Ponadto w postanowieniu decyzji administracyjnych stwierdzono brak daty wypłaty świadczenia.

W części sprawdzonych zasiłków celowych i specjalnych celowych odnotowano, iż pomoc była przyznana i wypłacona nie od miesiąca złożenia wniosku, lecz od następnego, co nie jest zgodne z art. 106, ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej.

Praca socjalna (*art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m. in.

Pracownicy socjalni

MB

na: odwiedzaniu osób i rodzin, udzielaniu wsparcia, umawianiu wizyt lekarskich, motywowaniu do podjęcia leczenia, często również leczenia odwykowego, kierowaniu osób do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, motywowaniu klientów do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, motywowaniu do poszukiwania pracy i pomocy w jej poszukiwaniu, kierowaniu na różnego rodzaju szkolenia, kursy doszkalające oraz pomocy w przezwyciężaniu innych trudnych sytuacji życiowych podopiecznych.

W rozwiązywaniu trudnych problemów swoich klientów kontrolowana jednostka współpracuje m. in. z: Urzędem Gminy, Powiatowym Urzędem Pracy, Policją, szkołami, placówkami służby zdrowia, innymi ośrodkami pomocy społecznej, kuratorami społecznymi i zawodowymi, organizacjami pozarządowymi, kościołem.

Ważnym instrumentem pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc są kontrakty socjalne, które mają na celu zobowiązanie zainteresowanego do podejmowania z pracownikiem wspólnych działań zmierzających do przezwyciężenia jego trudnej sytuacji życiowej.

W 2015 roku do dnia kontroli pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącznej zawarli 8 kontraktów socjalnych poza PO KL.

Ad. 5. Monitoring wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącznej realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadanie nie wpisane zostało jednak do Statutu jednostki.

W kontrolowanej jednostce zatrudniony był w 2014 roku asystent rodziny, który miał pod opieką 10 rodzin. Negatywnym jest, iż w 2015 roku na dzień kontroli GOPS nie zatrudniał asystenta rodziny, z wyjaśnień Kierownika Ośrodka zawartych w pkt 11 zał. nr 2 wynika, iż asystent zostanie zatrudniony od 1 września 2015 roku.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Łącznej ustalono, iż pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego i usług

opiekunczych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m. in.: zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W toku kontroli ustalono, iż Kierownik kontrolowanej jednostki posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 755 mieszkańców.

Warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Brak jest pomieszczenia na rozmowy indywidualne z klientem.

Zespół kontrolny stwierdził brak w statucie zapisu zadań z zakresu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych na zasiłki stałe odnotowano nieaktualny publikator ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w części decyzji we wszystkich formach pomocy czy usług również nieaktualny publikator ustawy o pomocy społecznej oraz kodeks postępowania administracyjnego bez daty wydania. Ponadto w decyzjach przyznających posiłek odnotowano brak daty wydania ustawy o pomocy społecznej.

Skontrolowane decyzje z zakresu pomocy społecznej nadany miały rygor natychmiastowej wykonalności poprzez przywołanie w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji nie informowano natomiast klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu nie stosowano zapisu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

*Pracownik
Msc*

mm

W postanowieniu decyzji administracyjnych przyznających zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalne celowe stwierdzono brak daty wypłaty świadczenia, widniał jedynie zapis o miejscu wypłaty zasiłku.

Negatywnym jest fakt, iż w Szkole Podstawowej w Goździe dzieci nie otrzymują gorącego posiłku, dożywianie w tej placówce prowadzone jest w formie mleka/bułki/kanapki, co nie jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zaznaczyć należy, iż w kontrolowanej jednostce kontrakt socjalny nie jest w pełni wykorzystywany jako instrument pracy socjalnej poza PO KL, gdyż w 2015 roku do dnia kontroli pracownicy socjalni zawarli 8 kontraktów socjalnych.

Negatywnym jest, iż w 2015 roku na dzień kontroli GOPS nie zatrudniał asystenta rodziny.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

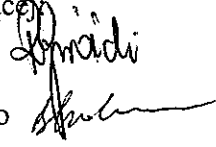
1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez Kierownika GOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej

1. Renata Gwóźdź

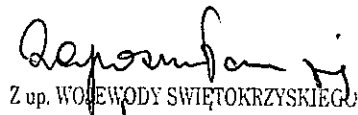
2. Barbara Smolanko

Kielce, dnia 17 września 2015 r.

KIEROWNIK GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W ŁACZNEJ
mgr *Bernardyna Wasińska*
18.09.2015
Ze strony kontrolowanej:

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
W ŁACZNEJ
26-140 Łączna
tel. 043705-48-070 NIP 663-44-52-723

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Renata Segiecińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Wydział Polityki Społecznej